

Prof. Dr. Frans J. Meijman (1950) werkte jarenlang als huisarts en is momenteel aan het VUmc verbonden als Hoogleraar 'Medische wetenschappen- en publieks-communicatie en de geschiedenis daarvan'. Zijn favoriete pil is *De pest* van Albert Camus.

FRANS MEIJMAN, HUISARTS EN HOGLERAAR VUMC

"Niet alles is maakbaar in onze moderne samenleving"

TEKST OSWIN SCHNEEWEISZ FOTOGRAFIE NOUT STEENKAMP/FMAX

“**A**ls de pest uitbreekt in het stadje aan de Algerse kust is het gedaan met de rust.” Frans Meijman was achttien toen hij *De pest* van Albert Camus las. Van die eerste lezing herinnert hij zich de fascinatie voor dokter Bernard Rieux, de dappere ploeteraar. Meijman: "In mijn herinnering werd hij groter en groter. Een held. Iemand die ondanks het noodlot onverstoort doorgaat. Wat dat met het artsenvak te maken heeft? Artsen weten dat patiënten zullen overlijden of niet genezen, maar toch gaan ze door. Soms kun je niet meer doen dan ziekte en pijn een plek geven, maar ook dat is al heel wat. Wat je kunt doen, moetje doen: in opperste concen-

tra tie en met volle overgave. Zo geeft Camus het bestaan zin."

In het hoofd van dokter Meijman is dokter Rieux een eigen leven gaan leiden. Hij werd opgetuigd met al het moois dat je kunt bedenken. Hij werd de ideale dokter. Meijman: "Pas recent ontdekte ik dat Rieux eigenlijk een koele, afstandelijke, gedepersonaliseerde geest is. Niets superdokter."

De pater die bij een stervend kind van zijn geloof valt, de jongeman die de epidemie aangrijpt om het kwaad uit de wereld te verdrijven: allemaal hebben ze hun eigen visie op ziekte, dood en narigheid. Ze hebben van hetzelfde fenomeen een ander beeld. Geen wonder dat Meij-

man juist dat aspect benadrukt, want het heeft alles te maken met zijn werkerrein als hoogleraar.

"Het gelijktijdig bestaan van verschillende betekenissen veroorzaakt vaak miscommunicatie. Veel artsen denken dat er maar één betekenis van ziekte is. Onzin. Ik ken patiënten die blij waren met een gebroken been omdat er eindelijk sprake was van een aantoonbaar mankement. Een ander voorbeeld is het Chronisch Vermoeidheidsyndroom. Nadat de Gezondheidsraad ME tot serieuze 'aandoening' had verklaard, haastte de minister zich met de mededeling dat het geen 'ziekte' was. Die zag de WAO-gevallen al voor zich. Prachtig, dat woordenspel. En wat te denken van de de hart- en vaatziekten-problematiek? Cardiologen hebben dat drama gereduceerd tot pure risico-calculatie. Alsof je het risico kunt afwenden met een cholesterol-arm leven. Nee, niet alles is maakbaar in onze moderne samenleving. We moeten onze sterfelijkheid accepteren. Ook daarover gaat *De pest*."